

TOM PEETERS

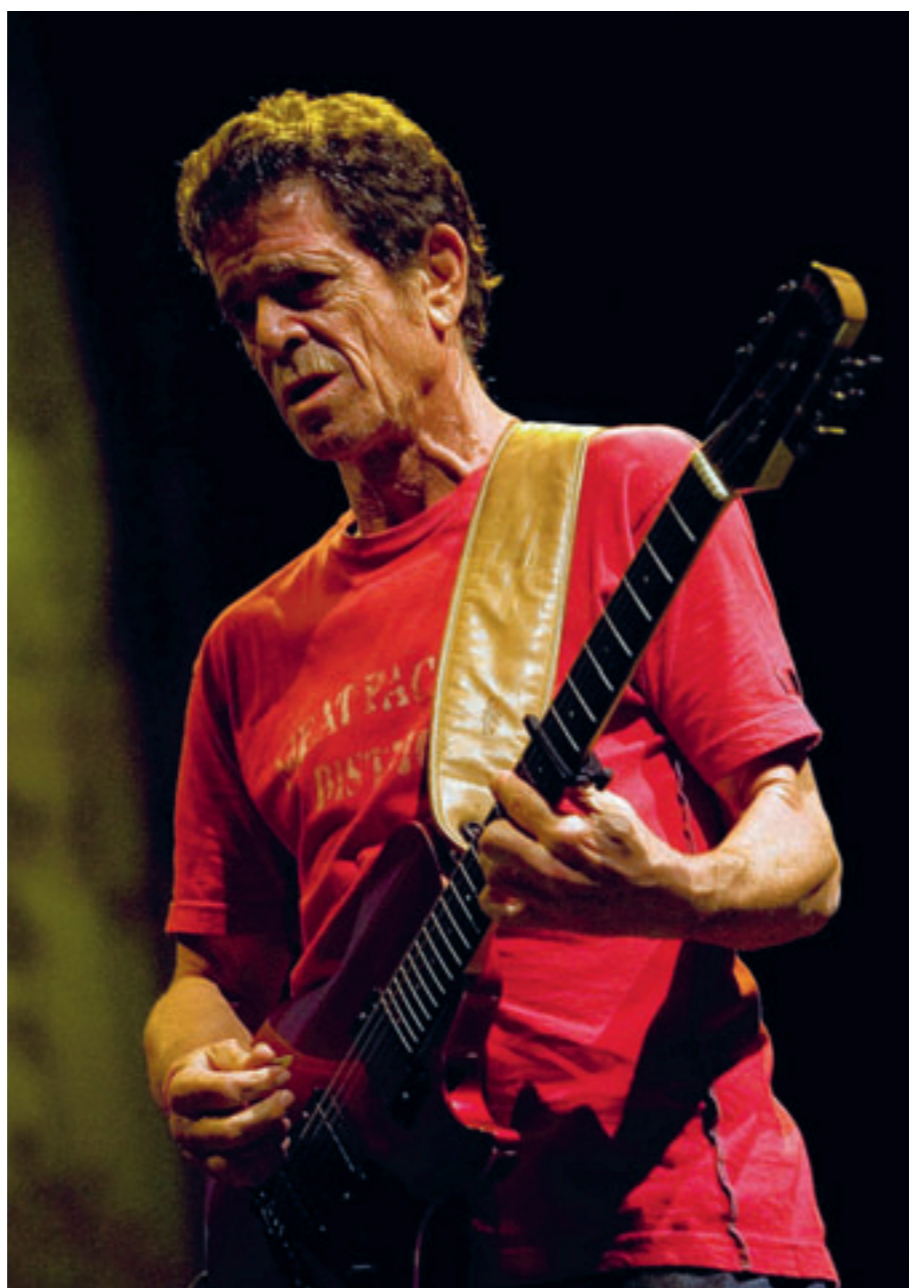
De Amerikaanse rock-artiest Lou Reed bracht in 1975 met de dubbelaar 'Metal Machine Music' zijn meest controversiële album op de markt. Na het succes van langspeelers als 'Transformer', 'Berlin' en 'Sally Can't Dance' dacht hij dat hij het zich kon veroorloven een uur noise op de wereld los te laten. Maar pers en publiek boorden de verzameling feedback, versterkt gezoem en piepende elektronica de grond in: 'Was dit nog muziek?' 'Metal Machine Music' werd vervolgens ettelijke keren uitgeroepen tot het slechtste rockalbum aller tijden.

Langzaam is het tij echter begonnen te keren. Het album dat beïnvloed was door het minimalisme van La Monte Young en de avant-garde van Karlheinz Stockhausen, weerklonk het voorbijee decennium als soundtrack bij installaties in respectabele musea. (Noise)kunstenaars waren al langer overtuigd van het pionierswerk.

Tijd om het stof af te blazen van het 35 jaar oude album, vindt nu ook Lou Reed zelf. Deze maand concertteert hij negen keer op Europese bodem met zijn Metal Machine Trio. Morgen is hij te gast in de Brusselse AB voor 'A Night of Deep Noise'. Niet als zanger dus, maar als gitarist. Niet om akkoorden te spelen, maar om noise en drones te fabriceren. Hij krijgt daarvoor de hulp van de Duitse muzikant Ulrich Krieger en de Amerikaan Sarth Calhoun. Omdat er geen enkel misverstand zou bestaan over de inhoud van het concert, staat bij de aankondiging expliciet: 'NO SONGS'.

'Dat moest ook van het management', zegt Kurt Overbergh, artistiek directeur van de AB, die het trio vorig jaar boekte. 'Het zou fout zijn je publiek daar niet over te informeren. Dat sommigen dan afhaken, neem je erbij.' Ook bij Reeds vorige doortocht in België, afgelopen zomer op Jazz Middelheim, lag vooraf vast dat geen popliedjes gebracht zouden worden. Samen met zijn vrouw, de muzikante Laurie Anderson, en alt-saxofonist John Zorn speelde hij toen een grillig improvisatieconcert.

Reed heeft het de fans van zijn rockalbums en klassieke popsongs als 'Perfect Day' en 'Walk on the Wilde Side' nooit kwalijk genomen dat ze 'Metal Machine Music' maar niets vonden. In de liner notes van het originele album, dat Reed op een viersprotenrecorder had opgenomen in zijn flat in New York, stond: 'De plaat is niet geschikt voor feestjes, danspauzes, achter-

Lou Reed speelt morgen in de AB geen gitaarakkoorden, maar hij fabriceert er samen met twee andere muzikanten noise en drones.

© HH

Discussie in kunstgalerij

Het was Fared Armaly die in 1999 Lou Reed opbelde met de vraag of hij 'Metal Machine Music' mocht gebruiken als soundtrack bij een installatie. Voor de Amerikaanse kunstenaar, die op dat moment artistiek directeur was van het Künstlerhaus in Stuttgart, was het een erg belangrijk project.

'Het paste in onze nieuwe huisfilosofie', zegt Armaly. 'We wilden laten horen hoe iets vanuit een archief tot leven kan komen en in staat is nieuwe producties uit te lokken. Een plaat met zo'n mythische productiegeschiedenis leende er zich ook makkelijk toe om een discussie op gang te brengen. De kracht van het album is dat het je dwingt je vooroordelen over hoe muziek zou moeten klinken opzij te zetten. Precies een van mijn doelstellingen als curator. Alleen jammer dat de digitale technologie tien jaar geleden nog niet ver genoeg stond om ook een levendige discussie te ontketenen op allerlei internetfora.'

Armaly herinnert zich zijn ontmoeting met de rockster nog bijzonder goed. 'Hij was erg opgetogen over het idee het album te herintroduceren. Hij bezorgde me zelfs een nieuwe kopie van de masteropname.'

Het project bereikte een divers publiek en deed grenzen tussen rock, geluidsexperiment en elektronica vervagen. De installatie was daarna nog te horen en te zien op een groepstentoonstelling in het Rotterdamse kunstencentrum Witte de With. Het hele project vormde indirect, via een medewerker van het Künstlerhaus, ook de aanzet voor de orkestrale versie.

'Ik ben blij te horen dat 'Metal Machine Music' nog steeds voortleeft', zegt Fared Armaly, 'want een project is voor mij vooral geslaagd als het ideeën initieert en lanceert die in retrospectie alleen maar logisch lijken.'

TPE

Van rotzooi naar kunst

Lou Reed brengt 'onbeluisterbaar' album 'Metal Machine Music' na 35 jaar op het podium van AB

grond, romantiek.' Toch lieten veel fans zich vangen.

VERKEERDE PERSING

'Metal Machine Music' was een tijdje de plaat die het vaakst werd teruggebracht naar de winkel. Sommigen dachten een verkeerde persing te hebben gekocht. Anderen beschuldigden Reed ervan het album te hebben gemaakt om van zijn platencontract bij RCA af te raken. Maar dat heeft hij steeds ontkend. Hij zag het als een gitaar-experiment. Overbergh: 'Die uitleg klinkt aanvaardbaar. Veel minimalisten en avant-gardemuzikanten, ook in Reeds nabije omgeving, waren toen al met geluidsexperimenten bezig. Alleen waren bij hen

meestal nog wel melodieën te horen, of hielden ze zich aan een relatief klassiek taalgebruik. Reed heeft daar een rock-'n-rollversie van gemaakt.'

Als invloed noemde hij het pionierswerk van La Monte Young's Theater of Eternal Music en de muziek van de avant-gardecomponisten Iannis Xenakis en Karlheinz Stockhausen. Lou Reed gaf ook aan dat de gitaarsolo's van sommige nummers van zijn vroegere band Velvet Underground, zoals 'All Tomorrow's Parties', de jongere broers en zussen waren van 'Metal Machine Music'. Het album voldeed hoe dan ook aan geen enkele popnorm: een dubbele vinylplaat met op elke kant één track

die exact 16 minuten en 1 seconde noise bevatte. De bizarre ondertitel luidde 'The Amine & Ring'. Het rooktijdschrift Rolling Stone vond het pure rotzooi: 'even verveelend als een nacht in een busterminaal'. In het boek 'The Worst Rock

'n Roll Records Of All Time' (1991) prijkte 'MMM' nog steeds op nummer twee, enkel voorafgegaan door 'Having Fun With Elvis on Stage' (1974) van Elvis Presley.

SCHADE

En dat terwijl het album in 1975 al na drie weken uit de rekken werd gehaald. De platenfirma RCA wilde voorkomen dat het album nog meer schade zou aanrichten. Dat was deels haar eigen schuld, want hoewel Reed had aangedrongen de plaat op hun klassieke label uit te brengen, hadden ze het toch als rockalbum in de markt gezet, met een hoes waarop Reed poseert in een zwarte lederen jekker. Je zou je als klant voor minder

bedrogen voelen en je geld terugvragen in de winkel.

Ook Overbergh geeft toe dat hij dat nieuwe geluid in 1975 niet begrepen zou hebben. 'Maar in 2010 moet ik nuchter vaststellen dat Lou Reed meerdere generaties muzikanten heeft geïnspireerd om ermee aan de slag te gaan. Dan kan je alleen maar besluiten dat hij zeer vooruitziend was.'

Eminent rockjournalist Lester Bangs was destijds de enige die een beetje positief bleef. 'Als klassieke muziek voegt het niets toe, als rock-'n-roll is het interessant elektronische garagerock, als statement is het geweldig en als een enorme 'fuck you' toont het integriteit.'

■ Lou Reed's Metal Machine Trio met 'A Night of Deep Noise'. Donderdag 22 april in de AB in Brussel, www.abconcerts.be. Het album is geremasterd en opnieuw uitgebracht. Te downloaden met extra's op www.loureed.com

DE WIJDE WERELD

++++ De Amerikaanse rapper **Guru** (foto), echte naam Keith Helma, is op 43-jarige leeftijd overleden. Hij leed aan kanker. De rapper was bij het grote publiek vooral bekend van zijn project Jazzmatazz. Daarvoor werkte hij samen met grote namen als Chaka Khan, Herbie Hancock en Roy Ayers.

RV

Voordien timmerde hij met dj Premier aan de weg met het hiphopduo Gang Starr. Hun debuutalbum 'No More Mr. Nice Guy' verscheen in 1989. +++++ Bij het Brusselse stripveilinghuis Banque Dessinée is gisteren een koffer met tien lithografieën van **Kuifje** verkocht voor 31.200 euro. Het koffertje uit 1981 was geschat op 20.000 tot 25.000 euro. +++++ De productie van de 23ste **James Bond**-film is stilgelegd. De oorzaak zijn de financiële problemen bij Metro-Goldwyn-Mayer, dat de Bond-films uitbrengt. De studio heeft een financiële put van 2,7 miljard euro

en zoekt al een tijd een overnemer. De nieuwe Bond zat nog in een vroeg stadium, er was nog geen cast en regisseur aangetrokken. +++++ De winnaars (m/v) van het tennis-toernooi van **Wimbledon** verdienen dit jaar elk 1 miljoen pond (1,14 miljoen euro). Dat is 150.000 pond meer dan in 2009 en een absoluut record aan prijzengeld. Het prijzengeld wordt met 1,17 miljoen pond opgetrokken tot 13,725 miljoen, dubbel zoveel als tien jaar geleden. 'Het is belangrijk dat we prijzengeld aanbieden dat in verhouding staat tot het prestige van onze wedstrijd en de spelers eerlijk verloont', verklaart Tim Phillips, voorzitter van de organiserend All England Club. +++++ Kim Clijsters en Justine Henin spelen op donderdagavond 8 juli de exhibitiewedstrijd **Best of Belgium** in het Koning Boudewijnstadion, in het kader van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie. Organisator Bob Verbeeck hoopt 40.000 toeschouwers te lokken en daarmee het wereldrecord te breken van de drukst bijgewoonde tenniswedstrijd aller tijden (30.000). De match wordt in 160 landen op televisie uitgezonden.

ZAK

TIP

Jindabyne

CANVAS, 21.15 UUR

De Australische regisseur Ray Lawrence verfilmde in 2006 met 'Jindabyne' het kortverhaal 'So Much Water So Close to Home' van de Amerikaanse schrijver Raymond Carver. De film vertelt het verhaal van vier jonge mannen die tijdens hun visvakantie het lijk van een aboriginalvrouw ontdekken. Ze zetten hun vakantie onbekommerd voort en rapporteren de vondst pas een dag later. Hun onachtzaamheid veroorzaakt spanningen in een van de huwelijken van de vier.

'Jindabyne' gaat over onuitsprokken trauma's en frustraties en een manifest gebrek aan medevoelen en communicatie. Er broeit enorm veel in 'Jindabyne' zonder dat het uitgesproken wordt, wat betekent dat je als kijker uitgenodigd wordt om de stiltes zelf in te vullen. Het resultaat is een film die Raymond Carvers verhaal en intenties alle eer aandoet.

Don McLean

AB, BRUSSEL, 20.00 UUR

Zijn groep zit vast in de VS, maar niet getreurd: de Amerikaanse singer-songwriter Don McLean treedt vanavond solo op in de Ancienne Belgique in Brussel. McLean had in de jaren 70 twee grote hits: 'Vincent' en 'American Pie'. Dat laatste was een eerbetoon aan de verongelukkete Buddy Holly, 'the day the music died'. Hits heeft McLean daarna niet meer gehad, maar de teller staat ondertussen wel op 30 albums. Zijn laatste, 'Addicted to Black', ligt sinds deze week in de winkel.

■ www.abconcerts.be